

פרוטוקול מס' 28

מישיבת ועדה הכנסת
מיום ג' ח' בניסן תשל"ל - 14.4.70, שעה 08.30

נ כ ח ר :

חברי הועדה:
י. ישעיהו - היו"ר
א. אנקוריון
ד. ארזי
פ. ביבי
פ. ברעם
י. גולן
ש. גרוס
ז. הרר
א. הדאל
פ. ער
א. זילברברג
פ. נסים
א. עופר
צ. ציפרמן
א. רזיאל-נאור
י. רפאל

מוזמנים:
ח. ליאור - מזכיר הכנסת
ק. ארן - סגן מזכיר הכנסת
ז. שר - היועץ המשפטי של הועדה

מזכירת הועדה: פ. ברפי

רשמה: פ. איזנברג

סדר-היום:
א. עבודה ועדת הכנסת בפגרה;
ב. בקשת מזכירי הסיעות להשתתפות בתלמידי הטלפון;
ג. הקצבת זמן לדיון בהחלטה בדבר אישור החכרת נכסי מדינה
ד. אישור החלטות ועדת הפשנה לשכר חברי הכנסת
ה. סדרי ישיבות הכנסת
ו. הודעה אישית של חבר הכנסת פ. זר

ברשותכם, אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. ישעיהו:

בסדר-היום שנשלח לחברי הועדה
פופיע הסעיף "גבר הדיון בדבר הודעתו של חבר הכנסת שנפצע מהצבעה
וסיעתו השתתפה בה". לפניכם מונח נוסח ההחלטה בענין זה. אולם
פר שר מציע שנדחה את הדיון בנוח ההחלטה. הענין סובל דיחוי ונוכל
לדון בו בישיבה הראשונה שלאחר פגרת הפסח.

הוחלט לדחות את הדיון בנוסח ההחלטה בדבר הודעתו
של חבר הכנסת שנפצע מהצבעה וסיעתו השתתפה בה.

א. בקשת מזכירי הסיעות להשתתפות בתשלומי הטלפון

בסדר-היום שנשלח לחבר הועדה
פופיע הסעיף - "בקשת מזכירי הסיעות

היו"ר י. ישעיהו:

להשתתפות בתשלומי הטלפון".

אני הייתי מציע, שבגלל דוחק הזמן,

נדחה את הדיון בסעיף זה.

אני מציע להעביר את הנושא לוועדת משנה.

א. עופר:

יש לי תוספת לסעיף זה - ענין מחקני טלפון
בבתיאם של חברי כנסת. טיפלתי בענין כאשר
כיהנתי כשר הדואר. השבוע פנה אלי שר הדואר בענין זה. אני מציע שנדון
על שני הנושאים יחד.

היו"ר י. ישעיהו:

אני בכל זאת מציע להעביר את הנושא
כולו לוועדת משנה.

א. עופר:

אין לי התנגדות.

היו"ר י. ישעיהו:

כל החלטה בענין טלפונים של חברי הכנסת
צריכה להתקבל על ידי ועדת הכנסת.

ז. שר:

כל סיכום של ועדת המשנה יובא לאישור
פליאת ועדת הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו:

הוחלט להעביר בקשת מזכירי הסיעות להשתתפות
בתשלומי טלפון וענין מחקני טלפון
בבתיאם של חברי כנסת לוועדת משנה. סיכומי
ועדת המשנה יובאו לאישור פליאת ועדת הכנסת.

ב. עבודת ועדות הכנסת בפגרה

אנו עוברים לסעיף הבא - עבודת ועדות
הכנסת בפגרת הפסח. לפי התקנון

היו"ר י. ישעיהו:

רשאים ועדת הכנסת להטיל על הועדות לקיים ישיבות בזמן הפגרה. אנו צריכים
פעם לקיים שיחה בענין זה. יש לי ספיקות אם צריך לתת אפשרות קרט-בלנש
לקיים ישיבות הועדות בזמן הפגרה. אבל לא נוכל לקיים דיון זה לפני
פגרת הפסח. ולפני מונחות בקשותיהם של יושבי-ראש ועדת הפנים, ועדת
העבודה, ועדת החוץ והבטחון וועדת השירותים הצבוריים לאפשר להם לקיים
ישיבות בזמן פגרת הפסח.

א. עופר:

האם לא נתקבלה פנייה פועדת הכספים?

היו"ר י. ישעיהו:

לא. אבל אם נחליט בחיוב, נזכה גם את ועדת הכספים והועדות המשוחפות,

א. עופר:

אני מבין שועדת הכספים וועדת החוץ והבטחון צריכות לקיים ישיבות בימי הפגרה. אבל אינני מבין מה הם הסעיפים הדחופים העומדים על סדר יומן של ועדת הפנים, ועדת העבודה וועדת השירותים הצבוריים, שכרחי לדון בהם בפגרה.

היו"ר י. ישעיהו:

בזכות דוחק הזמן, אני מציע שלא נפתח עכשו בויכוח זה.

פ. נסים:

מי יתן היתר לוועדת הכנסת?

היו"ר י. ישעיהו:

לגבי ועדת הכנסת, אני מבקש שינתן היתר לאותה קבוצת עבודה שקבענו לענין

התקנון, להתכנס בזמן הפגרה.

הוחלט: בהתאם לסעיף 73(א) לתקנון להטיל על ועדת הכספים, ועדת החוץ והבטחון, ועדת הפנים, ועדת העבודה, ועדת השירותים הצבוריים וועדת הכנסת להמשיך בעבודתן, לפי הצורך, בימי הפגרה.

ג. סדרי ישיבות הכנסתהיו"ר י. ישעיהו:

אנו עוברים לסעיף הבא - סדרי ישיבות הכנסת השבוע.

ח. ליאור:

בשבוע שעבר הוחלט לקיים את ישיבת פליאת הכנסת היום בשעה 11.00 בבקר, מתוך הנחה שסדר-היום יהיה עמוס וגדוש. התברר שאש הספקנו לסיים הדיון בכל הסעיפים ונותר הדיון בחוק התקציב. מתוך כך החליטו היושב-ראש והסגנים לפתוח את ישיבת הכנסת היום בשעה 15.00. הובעה דיעה שצריך לסיים היום את מושב החורך של הכנסת. אך מתברר ששרים שצריכים להשיב על שאילתות יוכלו לעשות זאת רק פחד. פחד תפתח הישיבה בשעה 11.00.

הוחלט: לאשר הצעת יושב-ראש הכנסת והסגנים על סדרי ישיבות הכנסת.

ד. הקצבת זמן לדיון בהחלטה בדבר אישור החכרת נכסי מדינההיו"ר י. ישעיהו:

אנו עוברים לסעיף הבא - הקצבת זמן לדיון בהחלטה בדבר אישור החכרת נכסי

מדינה.

היום תובא לאישור הכנסת ההחלטה הבאה:
"בהתאם לסעיף 5(ג) (11) לחוק נכסי
המדינה תשי"א - 1951 מאשרת הכנסת את הענקת הזכיון לפי פקודת הפכרות
לחברת ערד תעשיות כיפיות בע"מ לשם כריית סלעי פוספט."

עלינו להחליט על הקצבת זמן לדיון זה.
אני מציע שנחליט להקציב לדיון זה שעה אחת.

הוחלט: להקציב לדיון שעה אחת

ה. אישור החלטות ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת

היו"ר י. ישעיהו: אנו עוברים לסעיף הבא - אישור החלטות
ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת, יושב-ראש
ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת, חבר הכנסת ברעם, יביא החלטות ועדת המשנה.

ברעם: באוגוסט 1966 החליטה ועדת הכנסת, לאחר
דיון פשוט, לאשר הקצבות לסייעות בהתאם
לחלוקה הבאה: תשלום יסוד לכל סעה 100 לירות לחודש. לכל אחד מ-5 חברי
הכנסת הראשונים - 40 לירות; לכל אחד מ-15 חברי הכנסת הבאים - 25 לירות
ולכל אחד מחברי הכנסת הנוספים - 20 לירות.

ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת החליטה
על השנויים הבאים:
תשלום היסוד ישאר 100 לירות לכל סיעה.
לכל אחד מ-5 חברי הכנסת הראשונים במקום 40 לירות - 50 לירות, ולכל אחד
מחברי הכנסת הנוספים 40 לירות. אני מבקש אישורה של הועדה להחלטה זו.

חביבי: אני מבין שכאשר נקבעה החלוקה הקיימת,
היא נקבעה כדי להקל על הסייעות הקטנות.
עכשו מוצע שנוי בחלוקה זו. שנוי זה יביא להעלאה גדולה לסייעות הגדולות,
בעוד שהעלאה לסייעות הקטנות תהיה סמלית בלבד. לכן אני מציע שהעלאה
לכל אחד מ-5 חברי הכנסת הראשונים תהיה גדולה יותר, וישאר הדירוג הקודם
של שלוש קטגוריות במקום 2 הקטגוריות הפוזעות עכשו.

רפאל: כל ההקצבה באה כדי לתת לסייעות עזרה
להחזקת מזכירי הסייעות. ההגיון אומר
שהסייעות הגדולות נזקקות למזכירים, בעוד שסייעות קטנות של שלושה חברי
כנסת, אינן זקוקות למזכיר. סיעה של שלושה חברי כנסת, אינה זקוקה
למזכיר. אין צורך לכנס ישיבה של שלושה חברי כנסת. הם מתכנסים בעצמם.
כדי לא ליצור הפלייה נקבע תשלום יסוד של 100 לירות לכל סיעה. לכן
אני תומך בהצעה שהובאה על ידי חבר הכנסת ברעם.

הראל: אני חושב שהקצבות אלו ניתנות כדי
לאפשר לסייעות לעבודה בצורה מתקנת.
לפי דעתי, אם כל השנים לא הגדילו את ההקצבות, דוקא השנה כאשר הכנסת
פונה לצבור בבקשה להצטמצם, אין זה הזמן המתאים להגדיל את ההקצבות.
אני מציע אפוא להשאיר את ההקצבות ללא שנוי.

נסים: אני מציע לאשר את ההצעה כפי שהובאה
על ידי חבר הכנסת ברעם.

י. גולן:

אם תתקבל הצעת חבר הכנסת הרמל, שאין מגדילים את הקצבות, נישאר כולנו - כל הסייעות - באותה מסגרת. אבל אם מגדילים את הקצבות, לא יתכן שבכל מקרה "הגדולים" ישארו גדולים ו"הקטנים" ישארו קטנים. מזכיר המשרת סיעה קטנה אינו מקבל משכורת נמוכה מזו של מזכיר המשרת סיעה גדולה. לכן אני תומך בהצעת חבר הכנסת חביבי, ואני מציע כי הסכום המוקצב ל-5 חברי הכנסת הראשונים יועלה מ-50 ל-60 לירות, לכל חבר כנסת. אני בעד שמירת הפרשיות כפי שהיא קיימת היום,

ש. י. גרוס:

בסיעה קטנה עבודת המזכיר רכה יותר, כי העבודה מתחלקת בין חברי כנסת פעילים, והמזכיר נדרש להכין את החפץ לכל אחד מחברי הסיעה לקראת כל דיון. לכן אני תומך בהצעת חבר הכנסת חביבי.

פ. ברעם:

רצוני להעיר הערה אחת בעקבות דברי חבר הכנסת הרמל. אינני יודע מה יהיה בשנה הבאה. יש אופרים שבשנה הבאה התקציב יהיה קשה יותר. עובדה היא ש-4 שנים לא הועלו ההקצבות לסייעות. ושכרם של מזכירי הסיעות יועלה בהתאם לעסקת-החבילה. תקציב הכנסת ב-4 השנים האחרונות גדל ב-25-30% לפחות.

אני חושב שבצום קביעת תשלום היסוד של 100 לירות לסייעה, אין כדי ליצור הפלייה בין הסייעות. כי לפי חישוב זה סיעת רק"ח מקבלת 33 לירות לכל חבר כנסת וסיעת המערך מקבלת 1.75 ל"י לכל חבר כנסת. תשלום היסוד אינו דרוש לסייעות הגדולות אלא לסייעות הקטנות. אני מציע לאשר את ההצעה כפי שהובאה.

היו"ר י. ישעיהו:

האם חבר הכנסת הרמל מבקש להעמיד הצעתו להצבעה?

א. הרמל:

כן.

א. חביבי:

אני מציע להעלות תשלום היסוד מ-100 ל-200 לירות לכל סיעה, ואז לא אתנגד.

לדירוג החדש.

י. גולן:

אני מציע להעלות את הסכום לכל אחד מ-5 חברי הכנסת הראשונים מ-40 ל-60 לירות.

היו"ר י. ישעיהו:

אנו עוברים להצבעה.

ה צ ב ע ה

- הצעת חבר הכנסת הרמל - לא נתקבלה
- הצעת חבר הכנסת חביבי - לא נתקבלה
- הצעת חבר הכנסת גולן - נתקבלה

היו"ר י. ישעיהו:

אני מעמיד להצבעה אישור החלטת ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת בתיקון שנתקבל, ולאחר קבלת הצעת חבר הכנסת גולן, והיא:

תשלום יסוד - 100 לירות; לכל אחד מ-5 חברי הכנסת הראשונים - 60 לירות, לכל אחד מחברי הכנסת הננספים - 40 לירות.

ה צ ב ע ה

החלטת ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת אושרה

פ. ברעם:

בעקבות פרסום שהיה באחד העיתונים, אני מכחיש בכל חוקף שקיימת איזו שהיא החלטה בוועדת המשנה לשכר חברי הכנסת על שנוי בשכר חברי הכנסת והצטרפו לשכר אחר, פרט להצטרף הקיימת לשכורת השורים. נכון שהיה דיון והובעו כל מיני משאלות והוצעו כל מיני הצעות. אבל הוועדה לא החליטה והוועדה, אם תתכנס, היא תתכנס לאחר הפגרה, אני מבקש אפוא מיושב-ראש הוועדה, אם הדבר ניתן לפי התקנון - לפרסם הכחשה זו.

היו"ר י. ישעיהו:

אני מבין שאין התנגדות לכך.

י. רפאל:

אני מתנגד. הצעה להצמיד את שכר חברי הכנסת לשכר השופטים קיימת.

אבל אין צורך לתת לכך פרסום.

א. רזיאל-נאור:

אני מציעה לא להגיב על הפרסום שהיה. כיוון שהוועדה לא החליטה, ואיננו יכולים להתנבא מה תחליט, אינני מבינה מדוע חייבים לצאת בהצהרות מה תחליט ומה לא תחליט הוועדה.

פ. ברעם:

בישיבת ועדת המשנה לענין שכר חברי הכנסת, אמרתי שלא ישונה שכר חברי הכנסת, ואף אחד לא הגיב על כך. אני מציע אפוא להודיע שאינה קיימת הצעה להצמיד שכורת חברי הכנסת לשכורת שופטים.

י. רפאל:

היא קיימת. אני הצעתי אותה.

פ. ברעם:

אני מציע שוועדת הכנסת תקבל החלטה שאין דנים על שנויים מרחיק לכת במשכורת חברי הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו:

אם כיושב-ראש ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת אמה מציע שוועדת הכנסת תתכנס מחר לדיון בענין זה, אין התנגדות.

פ. ברעם:

אני מסכים. אבל אני מציע שנסיר מסדר-היום את ההצעה להצמיד משכורת חברי הכנסת למשכורת השופטים.

א. הראל:

אם לא תקיימם ישיבת ועדת הכנסת לפני הפגרה, ולא בקיים דיון בנושא, אני רוצה לומר שאני מצטרף לדעתו של חבר הכנסת ברעם; כי הידיעה על שנוי בשכר חברי הכנסת יכולה להיות לה השפעה מטאלית על עניני השכר בארץ, אם לא יקויים דיון נוסף, אני מציע שתנוסח הודעה ברורה, שחברי הכנסת אינם מתכוונים להגדיל שכרם.

פ. זר:

אני מציע שלא להתייחס לפרסום שהיה. ועדת הכנסת לא תקיים בירור בנושא. ועדת משנה לשכר חברי הכנסת תפסיך בכירור וכאשר תסכם, תביא סיכומיה לאישור ועדת הכנסת.

א. רזיאל-נאור:

אני משתוממת לשם מה קיימת ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת, אם יש הצהרה שלא תשונה משכורת חברי הכנסת. אני חושבת שבענין זה של שכר חברי הכנסת אנו לוקים בתסביך מסויים. בכל פעם שהנושא עולה על הפרק נופלת עלינו אימת הצבור. אני הייתי רוצה שהוועדה תתכנס ותסכם בנושא זה.

ג. ארזי: אני מציע שלא נטפל בעניין זה. היה פרסום ב"מעריב". אני מציע שלא נגיב עליו.
 אם יושב-ראש הוועדה או יושב-ראש ועדת המשנה ישאלו, יאמרו את האמת, שלא סוכמד בר בעניין זה.

א. עופר: אני מסכים להחלטה אחת בנושא זה, ששכר חברי הכנסת יועלה ב-8% בהתאם לעסקת החבילה. אם תתקבל החלטה כזאת, אני מציע להודיע שהוועדה אינה מטפלת יותר בעניין זה.

פ. ברעם: בוועדת המשנה היתה הצעה, שיפנו ועדה שתבחן באופן יסודי שנוי בפערכת השכר של חברי הכנסת. אני התנגדתי לכך. ובנוסף זה סיכמתי. החברים היו רשאים לבקש הצבעה. הם לא עשו זאת. אני חושב שאין להעלות על הדעת שב-1970/71 יש בכוחם של הכנסת וחברי הכנסת לדון על שנויים פרטיקו לכת בפערכת השכר, כמו הצגת שכרם לשכר השופטים. אני חושב שכל השנוי שניתן לעשות בשנה זו שבמקום הפרש של 40 אחוז בין משכורת השרים ובין משכורת חברי הכנסת, יהיה הפרש של 35 אחוז.

פ. ביבי: גם שנוי זה פירושו העלאת השכר.

ז. הפרי: האם הוועדה עומדת להחליט על שנוי בשכר חברי הכנסת או לא?

פ. ברעם: לא אמרתי שבשום מקרה לא יבוא שנוי בשכר חברי הכנסת. אבל אינני מקבל שאנו דגים בשנוי מבנה שכר חברי הכנסת. כי אני יודע מהו שנוי במבנה שכר ואינני מקבל שיחולו שנויים מהותיים.

פ. ביבי: אני פונה אל חבר הכנסת ברעם שלא יעסוק בספנטטיקה. כי הצבור שיקרא הודעה שאין דגים בשנויים מהותיים בשכר חברי הכנסת, לא יבין אם תוספת של 10 אחוז היא שנוי מהותי או לא. ואם אחר כך יתברר שחל שנוי של 10 אחוז, יאמר הצבור שהטעינו או ריטינו אותו, או דברים אחרים פסוג זה שלא הייתי רוצה שייאמרו. לפי מיטב הערכתי כחבר ועדת המשנה, שנוי כלשהו יבוא. אם זה מהותי או לא, אינני יודע. לכן אני מעדיף להתעלם מהפרסום שהיה ולא להגיב עליו.

ג. ארזי: אני פונה לחבר הכנסת ברעם ומציע לו שיקבל את ההצעה שלא לפרסום שום הודעה. אם עתון אחד פרסם שחבר כנסת העלה מחשבה מסויימת, ותבוא הכחשה, התוצאה תהיה הפוכה. זה יעורר גל של ציחוסים. אם חבר הכנסת ברעם, יישאל אני מציע שישב שהוועדה לא סיכמה.

פ. ברעם: אני פונון לקבל את ההצעה.

א. עופר: אני הייתי שמח אילו לא הועלה העניין על ידי חבר הכנסת ברעם. אבל לאחר הדיון כאן אני מציע להחליט על הקפאת העניין. כי ההנחה שלי היא שבשנת 1970 לא ניתן יהיה לשנות שכר חברי הכנסת פרט לתוספת של 8%.

צ. ציטרמן: אינני יודע מה עלולה להיות התפתחות בענייני אלה, התפתחות שעלולה לגרום נזק יותר רציני מאשר העלאת משכורת חברי הכנסת. נראה לי שאין מקום לפסוד הכחשה בעניין זה. אבל כיוון שאנו עומדים לצאת לפגרה, אני מציע לייפות כוחו של יושב-ראש ועדת המשנה, כי במידה ותהיינה התפתחויות, ינסח הודאה מאופקת ברוח הדברים שנאמרו פה, ולא שתוך כוונה לתקפא את העניין.

היו"ר י. ישעיהו: מכל מקום בור לנו שההצעה להצמיד משכורת חברי הכנסת למשכורת השופטים אינה קיימת. אני מציע לקבל הצעת חבר הכנסת ציטרמן, שבמידה וימצא לנכון יושב-ראש

ועדת המשנה - עקב פרסום כלשהו - למסור הודעה, ימסור הודעה. ואם ימצא צורך לכנס את ועדת הכנסת כדי לסכם - תתכנס ועדת הכנסת.

א. הראל:

אני מקבל את ההצעה. ומציע הצעה נוספת, שועדת המשנה לשכר חברי הכנסת תכונס בפגרה ותחליט ברוח דברים אלה, כדי לשמש מחסום לדרישות שכר בהסתפק על חברי הכנסת.

היו"ר י. יעריהו:

יושב-ראש ועדת המשנה, אם ימצא לנכון לכנס את ועדת המשנה, הזכות נתונה לו.

פ. ברעם:

אני מבקש אישור ועדת הכנסת להחלטת ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת להעלות שכר חברי הכנסת בהתאם לעסקת החבילה - 4% תוספת יוקר ו-4% תוספת שכר כללית שתשולם באגרות פלווה.

ר. ארזי:

היועץ המשפטי הסביר לנו שאם ועדת הכספים אישרה החלטה זו, אין צורך באישור ועדת הכנסת.

הכנסת.

היו"ר י. יעריהו:

המכתב שנשלח ליושב-ראש הכנסת בעניין זה מונח לפני, וזו לשונו: "הריני מתכבד להודיעך, כי ועדת המשנה של ועדת הכנסת לשכר חברי הכנסת, החליטה בישיבתה מהיום, כי יש לתת הוראה לגזברות הכנסת לנהוג לגבי חברי הכנסת בדבר תוספת שכר של 4% שישולם באגרות פלווה, כפי שנוהגים לגבי כל עובדי הפרדינה.

אנו רושפים לפנינו הודעה זו.

הוחלט: הועדה רושמת לפנייה מכתבו של יושב-ראש ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת אל יושב-ראש הכנסת מיום 31.3.70.

ג. הודעה אישית של חבר הכנסת מ. זר:

היו"ר י. יעריהו:

הודעה אישית לחבר הכנסת זר.

מ. זר:

לפי בקשת יושב-ראש הועדה, הנני מביא את ההודעה האישית הבאה: כיום ב' 3.2.70 בעת הדיון על הצעת אי-האישון לממשלה קרע חבר הכנסת שלום כהן מעל במת הכנסת את העודת הזרות שלו, ביום הרביעי 4.2.70 דיבר חבר הכנסת שלום כהן מעל דוכן הכנסת דברים שעוררו סערת מחאות וקריאות ביניים מספסלי הכנסת. בין השאר אמר כי יש לנו להתבייש בפני סעודיה וכי מה שעשתה הממשלה מזכיר תקופה אפלה בתולדותיה של ברית המועצות הסטליניסטית. ואז קרא כלפיו משהו מחברי הכנסת "סע לשם" בעקבותיו קאתי אני שיחזור למצרים.

היו"ר י. יעריהו:

קריאת ביניים זו שלי היתה תגובה של זעם שנצטבר בי בגלל מעשיו ודבריו הפרובוקטיביים של חבר הכנסת שלום כהן, אך לא היתה לי כל כוונה שחבר הכנסת שלום כהן כיהודי, חלילה, יחזור או יוחז למצרים.